

M. van Attekum e.a., Via Egnatia on foot. A journey into history.

Een aardig boekje met veel wetenswaardigheden over de oude romeinseweg als verlengde van de via Appia, de weg van Rome naar het toenmalige Constantinopel. Oudheidkundige vondsten en beschrijvingen over hoe het er in de Romeinse tijd aan toe zou hebben moeten gaan zijn op een heldere manier weergegeven. Eerlijk is eerlijk: het is uniek in zijn soort en daardoor onmisbaar als gids. Het boekje is echter een mengelmoes van een geschiedenisboek en een wandelboek. De twee elementen zijn niet goed gescheiden, waardoor de waarde van een adequate routebeschrijving onder de maat is.

De route van Durres tot Thessaloniki, door Albanië, Macedonië en noord Griekenland, is misschien wel voor mensen van 7 tot 77 jaar te lopen, maar de omstandigheden zijn niet voor iedereen gelijk. Een grote groep, die zich kan permitteren om met gidsen, tolken, lokale mensen en ezels te werken kan letterlijk en figuurlijk beter uit de voeten dan de wat oudere eenling of tweeling waarvoor een zware uitrusting op de rug geen haalbare kaart is.

De routebeschrijving zelf is duidelijk niet gemaakt door deskundigen op dit gebied. Onderweg kwamen we twee wandelaars tegen die meenden dat de wandeling weliswaar van west naar oost is beschreven, maar dat het er op lijkt dat de schrijver zelf van oost naar west aan het lopen is. Rood/wit markeringen, als ze er al zijn, staan aan de 'oost' kant waardoor je ze vanuit het westen pas ziet als je er voorbij bent. Als je goed bent gelopen tenminste. Er staan ook veel aanwijzingen in die geen hout snijden en daardoor misleidend zijn. Voorbeelden zijn omschrijvingen als 'bij de laatste bocht rechts af', waarbij in de bergen moeilijk is te bepalen wat de laatste bocht is. Of 'als het wandelpad enigszins stijl omhoog gaat moet je beneden langs lopen'. We liepen twee keer voor niets naar beneden en de derde keer ten onrechte door omhoog. In Macedonië konden we een gids bellen als we het volgende gedeelte van de route te gevaarlijk zouden vinden. We weten nog steeds niet waar we nu eigenlijk bang voor hadden moeten zijn, nog afgezien van het feit dat volgens de lokale mensen de gids helemaal niet in het dorp woonde.

Overigens leiden dit soort onvolkomenheden wel tot verrassende ontmoetingen die we niet hadden willen missen.

In het Griekse deel van de route zijn de afstanden tussen redelijke overnachting plaatsen erg groot. Voor ons was dat, lopend zonder kampeeruitrusting, onoverkoombaar. Daarnaast, en daar kan een in druk uitgebrachte gids niet altijd in voorzien, zijn sommige gegevens gedateerd. Veranderingen gaan snel. In Niki, net over de grens van Macedonië naar Griekenland, zijn geen voorzieningen meer. Een oud echtpaar heeft nog wel ergens wat bananen en een fles water, daar houdt het wel mee op. In Edessa, ook Griekenland, is de weg vanaf de watervallen naar de laag gelegen oude Romeinse stad, zoals beschreven, er niet meer. Met veel zoeken is er een alternatief, maar het blijft lastig als je de taal niet spreekt.

Wij zijn geen Gps-lopers en weten dat we dan avontuur op de koop toe moeten nemen, maar als zelfs in de stad, Thessaloniki in dit geval, de aanwijzingen niet correct zijn dan is dat wel bedenkelijk. Kortom: mogelijkheden voor verbetering zijn er volop. De via is belangwekkend genoeg om daaraan toe te voegen: aan het werk!

Hans van der Kooi